Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1929 — NGÀY THỨ BA 2 JANVIER 1923 = NGÀY 16 THÁNG MƯỜI MỘT ANNAM NAM NHẬT-TUẤT — NĂM THỨ 18

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 228
Adresse télégraphique:
LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	nước-pháp	ngoại-quốc
một năm	12$00	18$00
Sáu tháng	6$00	9$00
Ba tháng	3$00	4$50

BÁN LẺ MỖI SỐ 0$05

Báo-quán chỉ nhận những điều-ước đã ngày 16 mỗi tháng, và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

閱新省六！報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-154 (1er étage)
A Hanoï: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Raynaud & Cie, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les insertions de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chương và mandats gửi mua báo, đều nguyễn cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Trung-kỳ Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì để cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

BÌNH-DÂN NGÂN-HÀNG

Ở các nước ngày nay, những cơ-quan kim-dụng không biết bao nhiêu mà kể: Mưu tiện-lợi cho nhà buôn thì có thương-nghiệp ngân-hàng; mưu tiện lợi cho nhà nông thì có nông-nghiệp ngân-hàng; mưu tiện lợi cho nhà công-nghệ thì có công-nghiệp ngân-hàng; lại còn nào là điền-nghiệp ngân-hàng, nào là khoản-nghiệp ngân-hàng, mỗi một sự nghiệp nào to là có ngân-hàng riêng của sự-nghiệp ấy; ngay như nước ta đây, từ ngày có người qui-quốc đến giờ cũng đã [illegible] ngân-hàng và Thực-nghiệp ngân-hàng. Song những cơ quan kim dụng đó vô luận phải đợi đến bực nào, cũng chẳng qua chỉ ích riêng cho những nhà tư-bản mà thôi; đến như hạng bình dân là hạng người chiếm số nhiều trong xã-hội nhân loại thì chẳng được hưởng một mấy may nào lợi ích vào số đó sốt cả.

Năm đã lâu, Nhà-nước có lập lệ cho dân nhà-quê giữ tiền ở kho-bạc, nhưng tiếc thay, chánh sách hay thì hành sớm quá, dân chưa hiểu lợi ích là một, dân chưa tin Chánh-phủ là hai, những người đem tiền đến gửi, không phải là hạng bình dân, mà toàn là những nhà phú hộ vốn quen nghề nợ lãi một vốn bốn lời ba; vì ba lẽ ấy, nên về sau dân đã chán, Chánh-phủ cũng thôi, mà việc có ích phải nửa chừng bỏ giở! Vả đó mới là việc trong lệ cái đức trữ sắc cho dân, [illegible] không nhờ vào cơ quan ấy mà kinh doanh nghiệp được, vậy cũng chưa phải là cơ quan Kim dụng có ích cho bình dân vậy.

Nay những hạng bình dân kia chiếm số tối-đa trong toàn thể quốc dân, sự an ninh của xã hội thực chỉ nhờ bọn đó. Vậy nên nước muốn hưng thịnh an toàn, tất phải sao cho bọn đó có cái sinh hoạt lương hảo, muốn đ ợc như vậy tất phải tổ chức bình dân ngân-hàng.

Cái độc nợ lãi ngàn trở cho công thương thế nào, khổ hại cho dân nghèo thế nào, một ký trước Bản-báo đã nói rõ, muốn trừ cái độc ấy, pháp luật nghiêm mấy cũng không xuể, báo chương nói mấy cũng bằng thừa, chỉ có một cách hiệu nghiệm độc nhất vô nhị là nhà bình dân ngân-hàng mà thôi.

« Bình-dân ngân-hàng » cũng gọi là « Hợp tác ngân-hàng » hay là « Tín-dụng hợp-tác-xã », ở nước Đức có trước, Schulze và Raiffeisen là hai nhà sáng thủy ra thứ ngân-hàng đóc Về sau các nước Âu-châu đều bắt chước cả, đến nay đã khắp các nước văn-minh trên thế-giới rồi; dầu đến nước Nhật-bản là nước học một về sau, mà Bình-dân ngân-hàng của họ cũng đã có nhiều thành-hiệu. Người nước ta tuy chưa có cái tư-cách tổ-chức ngân-hàng, mà quốc-dân cũng chưa có cái hưng-thú về sự-nghiệp hợp-tác, song xem như các làng, dù [illegible] chung, bèn lương gọi là của Trần, của Phật, bèn giáo gọi là của Đức-bà của ông Thánh; cũng ấy lúc mới cũng là của người làng gom góp lại, rồi lại cho người làng vay lấy lời; thế mà xưa nay các cường-hào thường làm hoặc có, chứ dân nghèo cháy lưới thực không, vậy hiểu việc tổ-chức Bình-dân ngân-hàng ở ta nếu khéo nhân tục ấy mà khuếch-sung ra cũng không phải là việc tuyệt không có thể vậy.

Bên Âu-châu ngày trước, nghề ngân hàng nhóm mới từ nước Hi-lạp (Grèce) hồi trước giáng sinh khoảng 300 năm, chẳng qua cũng khởi thủy từ các tục gởi của ở các Thần-điện của người Hi-lạp đó thôi. Về sau dần dần tiến-bộ mới ra làm nghề ngân hàng. Tuy lúc mới tổ-chức mọi việc đều chưa hoàn toàn, nào sở-sách không phân-minh, nào chứng-khoán không chắc-thực, kẻ vay rồi cải rằng chưa lãnh, vì thế mà nghề ngân-hàng bị phá sản luôn, đó cũng là một sự không thể nào tránh được ở cái thời đại bán khai vậy; song người ta không lấy thế làm ngã làm nản chí, nên mới có cái sự nghiệp ngân-hàng như ngày nay.

Vì đem cái hiện trạng của xã hội ta ngày nay mà đối-chiếu với thời-tục thế-giới thì cái công-cuộc trong tế trưởng không thể hoãn được. Phàm việc phải qua cầu tư-tưởng, ngôn-luận, rồi mới đến thực-hành, chúng ta không nên lấy ba chữ « không có thể » mà ngăn trở về đề-xướng, vậy ta hãy cứ đề-xướng, mong rằng quốc-dân sẽ chủ ý đến cho.

Kỳ sau xin kỳ-thuật cách tổ-chức ngân-hàng của Schulze và Raiffeisen là hai nhà sáng-tuất ra bình-dân ngân-hàng.

(Rút T N.)

T. S

TỆ TỤC NHÀ TA

LUẬN VỀ VIỆC CHÔN CẤT

Thiết tưởng ai cũng có cha có mẹ và cũng một lần chết. Đã vậy mà cái tình thương cha mến mẹ, hễ ai làm người cũng đều như nấy, song có một đều nầy khác nhau: là khi cha hay mẹ có khoản, thì hay lấy sự giàu có mà bày ra lắm việc gọi là lễ đặng đối cho thiên-hạ thấy rằng mình là người chí-hiếu.

Hiếu là gì? Hiếu là cái tình thương thiệt của con đối với cha mẹ, tình ấy chỉ lấy việc làm của mình làm ra đặng coi với cha mẹ mà thôi chẳng cần tới tình ấy ở trong lòng con người, chớ không phải lấy ba lời ngon tiếng ngọt cùng tiếng vạn bạc mua mà gọi là có hiếu làm của người được. Vẫn có lắm kẻ buổi cha mẹ sanh tiền, không đến ơn trả thảo chi được, nghĩa là không cung phụng miếng ngon vật lạ cùng không sớm thăm chiều viếng, thế mà đến ngày cha mẹ mãn phần, đám đông thiên hạ ra làm cuộc rình rang, ấy là bề ngoài, còn trong lòng không điểm buồn rầu lại còn bày ra chè-rượu ăn-uống. Trong nhà tang chế, đã có cha hay là mẹ mình thác, nếu làm con thì lòng nào không đau, ruột nào không héo, nên tri nào còn nhớ việc chơi cười cho được, thế mà họ nhớ đến việc lợi kia nữa chớ!?

Nghe nói: Từ thực ư-hữu tang giả chí trắc, vị thường bảo giả, nghĩa là đức Khổng-tử ở gần nhà có làng không hề bao giờ ăn no. Ấy là chỉ đức-hạnh người làm-quân-tử còn không buồn giảm cho người ấy thương, huống chi người nhà tang có phải buồn đến bực nào nữa.

Nên nếu đem sách lễ ra mà nói thì người đời nay có làm kẻ bất hiếu biết là chừng nào.

Vẫn nhà tang, nghĩa người nhà có cha chết mẹ chết hay là ông-bà có-bác chết, thì theo lẽ như cha hay là mẹ chết, phận mình làm con phải buồn-rầu xầu-thảm nhiều mới phải, là vì công cha nghĩa mẹ nỗi nào cao dày, đâu cho có một kiếp sanh mình làm cho nát thân, lo cho nát trí, đền bồi cũng chưa thỏa. Huống chi nữa đường nghĩa là mình còn sanh đây, mà cha hay mẹ mình bỏi tích đường « âm-cảnh » thì chỉ rằng bổn-phận mình làm con xử chưa rồi. Mà hễ xử chưa rồi thì phải buồn rầu, chớ cái nầy có lẽm kẻ ở nhà sẵn tiền sẵn bạc xài ra người đòi ba ngàn, kẻ năm bảy trăm đồng. Nhà giàu thì kiếm-tòng xích-tuội, liền vàng chữ đỏ, lòa-loẹ tuồn như một đám có chi chi pày. Thoản như có một người đi-quốc đi ngoại qui thấy thì không ai biết là đám ma cả, là vì cái nhà giàu đã tòa-lại luôn-bọn khiến nhà giàn hỏ hết ca-lộ tuồn hơn một cuộc chi vui-vẻ lắm. Còn ở nhà trước khi an-táng, thì bày ra nào là đèn, nào ca, nào rượu, nào thịt, chỉ có một cái hòm đó là cái đầu tang mà thôi còn người nhà thì lăn xăn lit-xit, lớp đãi khách, lớp chào khách. Xem ra thật là một cảnh-tượng vui-mừng không cùng. Lẽ gì người nhà phải tỏ dấu rầu buồn, còn người đi tang đ ấu đến đấy cũng phải phân ưu mới phải, chớ có đâu rượu uống lì bì rồi ca-lộ, rồi cải cọ tuồn như một đám tiệc ăn tân-quan vậy.

Nếu nói ra còn biết bao nhiêu cái tệ-tục nữa, như người ở trong xã-hội có thế-lực, thì lại hay thừa dịp đòmđ quan lại cho lâu đặng thâu liễm bạc tiền đi điếu, chớ chẳng quản lâu là vì lòng hiếu-thảo. Trước mắt tôi thấy có lắm kẻ quản lại rồi lại nói: từ đó đến nay mình đi điếu cho họ cả trăm cho mình chớ, vì vậy mà quản đó đặng chớ. Than ôi! thời tình gì lạ quá! Họ chỉ vì lợi, vì danh, chớ không vì hiếu-thảo chút nào cả.

Việc đi điếu bằng tiền-bạc là để cho những nhà nghèo thiếu-hụt, mình giúp cho họ trong cơn bi-giếu, đ ợ mới gọi là thù-tạc. Còn như nhà giàu-có hà cần bạc tiền lẻ mề đó mới có mà mai trong người thân của mình sao? Đi đến đó tổ đầu buồn, có một hơn mười gói, thế không phải là thù-tạc sao?

Ước chi một là nhà tang hãy bỏ trống-phách đờn-ca là vì chẳng phải cuộc vui; hai là bỏ rượu thịt đi, đừng đãi-đằng chi cả, nước-trà, thuốc-giấy cũ trầu-cau là đủ; ba đừng mướn chi nhà giàn lòa-loẹt, là vì chẳng phải là dựng cộ; bốn là phải làm làm sao cho nhà tang im-lìm có vẻ nghiêm-trang và bi-thảm: năm là nếu thật vì lòng thương mến người thác thì hãy quản lâu và xin chớ quản lâu mà trong lòng không điểm bi-ai, sầu là xin người đi điếu hãy chia buồn với mình mà cầu xin cho linh-hồn người thân của mình thác đó được tiêu-diêu cõi-hộ, xin chớ đến đó đ là chỗ nhà tang mà làm chỗ nhà tiệc vân vân.

Chẳng nói ra ai cũng biết việc hiếu-cảm ở trong lòng con người, chớ chẳng phải bày ra nhiều việc như vậy mà gọi là có hiếu. Xin ai xét lại, mà vì đâu người thác chẳng phải là mẹ cha mình đi nữa, nếu có thương mà buồn thì phải làm sao, xin chớ làm theo mấy lối nói trên đây.

Trần-văn-Chim

MỘT VỊ HUỀ-THƯỢNG ĐÁNG KỈNH MẾN

Nguyên tôi đi lên Nam-vang (Pnom-penh) rồi đi vô biển-hồ vì có việc, tôi đi một chiếc ghe-lường nhỏ hai chèo, khi đi gần tới một cái chùa Cao-miên, thì vừa lối 11 giờ trưa, ghe lại nơi bến chùa đặng lên tha-la (là nhà mát) cất một bến chùa đựa mé sông, đặng nấu cơm và nghỉ vì chỗ tha-la mát mẻ.

Khi sửa sang xong thì thấy có mấy tên học-trò ở trong chùa đi ra lại hỏi chúng tôi ở đâu, đi đâu mà ghé lại chùa vậy, chúng tôi trả lời đi lên xóm trên về nay ghé lại đây đặng nấu cơm, và nghỉ mát nơi tha-la.

Đó mấy tên học trò trở vô chùa một lác lại đem cho chúng tôi khô-lóc, cá-sấy, trái cây và một bình nước trà, chúng tôi rất mừng và lấy làm cảm ơn lắm.

Đó chúng tôi hỏi mấy tên học trẻ vậy chớ của ai cho chúng tôi đó thì bọ trả lời nói của Huề-thượng hiệu đem ra cho, tôi hỏi vậy chớ ông Huề-thượng thấy bọn tôi lỡ đường mà biểu cho hay là vì có chi mà thình linh biểu đem cho tôi vậy? Bọn học-trò nói ấy là lệ thường, vì của này Huề thượng chúng tôi tánh tình như vậy đã lâu, hễ cầu ai đi lỡ đường ghé nơi chùa thì đều cho vậy.

Học-trẻ...ói hôm trước có một chiếc ghe Annam đi vô biển bị ăn-cướp lấy hết tiền-bạc, rồi ghe đi đế đây ghé nài gạo ăn. Thì Huề-thượng tôi cũng đem cho đủ, là bạc 3$00, khô-lóc, cá-sấy và gạo, và nói hết câu Khách-trú, Annam, Cao-miên mà lỡ đường thì giúp luôn. Và nói hôm trước có ghe ông Cha Sở vậy, ghé đây nghỉ mát nơi tha-la, thì Huề-thượng tôi cũng giúp giúp vật-thực và trái cây cho ông Cha Sở vậy. Tôi nghe học-trò nói vậy lòng rất mừng vì tôi thấy Sãi Cao-miên mà ở tánh hiền lành nhơn-đức vậy, đó, lật-đật comm nước xong thì mau mau rồi lên chùa làm quen và nói chuyện cùng Huề-thượng cho rõ coi tánh-hạnh thế nào?

Ông nói sự tu là lành cho khỏi chỗ thị-thiềm và góp sự lành lánh sự dữ, cầu cho thân sau được nhiều phước-đức vậy, ông nói vì làm người đâu nước nào cũng vậy mắc làm quờn-trước-cả tài-sản cho nhiều mà làm ra không kiệp, thì sanh tánh thèm-lam hoặc sự hỏi-lộ; ấy là có quờn-trước; còn như dân, thì vì nghèo sánh ra trộm-cắp thì hại người đem về nuôi vợ con cha mẹ khi rủi bị kiện, bị bắt thì tội mình làm mình chịu, đâu Dương-gian Âm-phủ như nhau, rồi vợ con hoặc cha mẹ thương thì khóc vậy, hoặc lo tôn cho mình khỏi chẳng nói làm chi, như mà chẳng khỏi thì tội mình-bỏ mình làm, nào vợ con và ai mà vô chịu cho mình, đâu mà vợ hay con vô giữa quan ăn chịu thế cho mình thì cũng không được, vì không có luật.

Cha mẹ thì còn đó, con lớn thì chẳng nói làm chi, như nhỏ thì theo mẹ, như bị ấn nhẹ, tí thì đe, chớ làm vợ phải lấy chồng, xin xét vì đó vậy thì rõ, còn của cải để trăm năm không được, quờn trước cũng chẳng đặng trăm năm. Như mà làm dân hoặc làm quan mà thơn-đức thì qui lắm, đâu hạng người bực nào mà giữ lòng lành làm phước và biết hiếu-kính cha mẹ thì kịp-kịp đời-đời con cháu giàu sang và biết hiếu kính mình lại. Bởi vậy nên tôi tu từ nhỏ đến nay, còn anh tôi cho tôi một đứa con trai, đặng tôi nuôi làm con phòng hậu nhựt nối đời vậy. Còn theo tánh tôi tuy làm Huề-thượng đạo-phật mà tôi chẳng bỏ đàm khi các đạo. Tôi đi đến Nhà-thờ thì cũng đi đâu và cũng cung kính đạo-Chà-và, đạo Khổng-tử cũng là đạo Thiên-Chúa, vì theo tri tôi xét tuy là cách sắp đặt sự giữ đạo thì là khác nhau, là vì mỗi phương xa cách nhau nên Trời sai mỗi chỗ một vị xuống mà giảng dạy, thì sự giảng dạy theo chỗ tùy theo phong-tục vậy, nên coi thì khác vậy chớ kỳ thật cũng là một mối, vì một trời, trên trời một mặt-trời, một mặt trăng và ăn ở cũng trên đất vậy. Dương-gian tuy khác chớ Thiên-đàng Địa-ngục đồng một chỗ.

Bên Langsa cũng có Thánh-Thần vậy, vì mỗi xứ Nước đều có làm ra hình mà để trước mỗi sở vậy, ấy cũng như nhơn, nhưng mà tu đạo nào cũng vậy, chẳng nên bày ra nhiều chuyện, cũng lấy đưa đón phù-phép, ấy là bọ muốn bày thế kiếm tiền đó vậy.

Tu là làm lành lánh dữ, dạy học-trò kỷ lưỡng biết đạo lý vậy.

Ông còn nói nhiều việc mà tôi không nhớ kể cho dài, còn sự ông dạy học-trò thì dạy học-trò làm lành, hiếu kính cha mẹ phải tùy theo phép nước mà ở, và ông nói mình là dân Cao-miên, nay nhờ Đại-pháp gầy dựng cho nước mình thông-minh để sự làm ăn; ấy là đại ơn đó, vì cha mẹ mình (ấy là lời ví đức Vua Cao-miên) đã thượng mến Đại-pháp, thì phận mình là tôi con hai biết tỏ theo mà mến Đại-pháp vậy. Ông Huề-thượng nầy tên *Kuông* làm Thầy-cả chùa *Ti py-răng-sây* nơi xóm *Stung-chrau* về làng *Pras-pra-ky* về quận *Bo-bô*, hạt *Kompong-chnang* (vũng Xà-năng) Cao-miên.

Xin chư công xét tánh Huề-thượng như vậy có đáng kỉnh mến chăng.

NAY KÍNH

CHÂU-SIÊM
rue Chaigneau n° 74, Saigon.

Vô-tuyến điện

Đức Giáo-hoàng

Đức giáo-hoàng giảng hòi Noël Uldi Irlandoi, thập đến cuộc hòa-bình không vững, nói rằng: Các nước thất trận đều phải chịu các điều cùng khổ, các nước được thắng cũng phải bị khổ não lấy nữa. Bởi thế, ngài khuyên các người đăng đạo phải cầu nguyện cho hoàn-cầu yên ổn.

Bordeaux, ngày 26 Décembre 1922.

Tiếp khách

Ông Poincaré tiếp khách ông Barrère và ông Bompard là hai đại-biểu Pháp ở hội-nghị thành Lausanne.

Phái bộ thân-sĩ

Phái bộ các nghị-viện quốc-hội là ông Ostrey, ông Perreau-Pradier, ông Maltzo và ông Valude, sẽ đáp tàu « Angers » ngày 29 Décembre mà sang Đông-pháp.

Huê-kỳ

Do báo « New-York Herald » thời đức giám-quốc Harding ý không muốn mời hội-nghị các nước ở hoàn-cầu vì cớ như ý ông thời hội-nghị nầy sẽ làm cho phương Âu còn lộn xộn hơn nữa.

Nhựt-bổn

Ông khu tước Uchida, ngoại-giao bộ thượng-thơ diễn-thuyết tại phòng thượng-nghị nói đại khái như vầy: « Chánh-phủ Nhựt tưởng rằng những tờ hòa ước lập tại Hoa-sinh-tôn sẽ được các nước duyệt y; nếu chư liệt cường không duyệt y thời Nhựt sẽ thương thuyết cùng Anh-quốc và Huê-kỳ đặng tìn ba nước hòa-biệp cùng nhau về vấn-đề ấy.

Bordeaux, ngày 28 Décembre 1922.

Bàn ủy-viên bồi-thường

Hôm thứ ba bàn ủy-viên bồi-thường xét cho Ạlo-măng v phép cho nên đã tư cho các nước biết rõi. Ạlo-măng giới nạp cho Pháp 200 ngàn cây tru đ ty thợ và 50 ngàn thước gỗ trước hạn kỳ 31 Décembre; ngày 4 Décembre Ạlo-măng chỉ nạp có 83.735 g ty tiếp và 29 920 thước gỗ mà thôi. Các nghị-viên đến bàn mà chẳng kiến vì lẽ ấy, duy có đại-biểu Anh-quốc thời bỏ thăm khác ý mà thôi.

QUÍ THỂ QUAN TOÀN QUYỀN LONG

Nghe lại chắc chắn rằng cái bịnh tình của quan Toàn-quyền *Long* cũng vậy-hoài, không thấy giảm nên ít lâu đây ngài phải trở về Chánh-quốc.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Quan Chưởng-lý thế

Hôm qua lối 8 giờ sớm các quan Tòa và các quan Trạng-sư đến chứng kiến quan *Lafontan de Goth* thế giữa Tòa, vì có chỉ-dụ cấp bằng cho ngài làm Chưởng-lý.

Một tiệc làm biếu

Hôm 27 tây có hai người đốt Sở-đầm Langsa đi tuần sát trong làng Phú-nhuận, có gặp một vụ như vầy: Vẫn có một người Langsa tên là L. Lanis ngày trước làm hiệu

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại **SAIGON**, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại **CHOLON**

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆP SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦN-THƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị tứ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

POUR LES ANNONCES
PADERNER :
Saigon : aux Bureaux du Journal
rue Catinat, 125-127
(1er étage)
Hanoi : aux Bureaux de Trung-Bắc
Tân-Văn.
Paris : chez M. M. Haycock & Cie
3, rue Treschot

le traite à forfait pour les contrats
de longue durée. Les prix sont
payables d'avance.

ur, chèques ou mandats à l'ordre
ato : (et ayez cho M. NGUYỄN-
ăn-Chi, Thanh-ký Lục-tỉnh Tân-
ăn, con lui vô đang heo thì để
ho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút

30

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lạc thuốc của Ngoại-quốc vì thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ hút lạc thuốc rồi vì thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp vì chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu Trái Đất.

ÔNG KÍNH MẾN

...ời làm chi, như mà chẳng
...ội mình làm mình chịu, nào
... ai mà vô chịu cho mình, dầu
...y con vô giữa quan xin chịu
...mình thì cũng không được,
... có luật.
...ực thì còn đó; con lớn thì
...i làm chi, như nhỏ thì theo
...bị ốn nhẹ, it thì de, chớ lâu
...lấy chồng, xin xét vì-du vậy
...n của cải để trăm năm không
...ường trước cũng chẳng đặng
...n. Như mấy làm dân ! cậu làm
...hơn-dức thì qui lắm, đầu
...ười học nào mà giữ lòng
...n phước và biết hiếu-kính
...thì kịp-kịp dòi-dòi con cháu
...g và biết hiếu kính mình lại.
...nên tôi tu từ nhỏ đến nay.
...i tôi cho tôi một đứa con trai,
...i nuôi làm con phòng hậu
...i dòi vậy. Còn theo lành tôi
...Huế-thượng đạo-Phật mà tôi
...ẽ dám khi các bực Tôi đi
...thờ thì chỉ đến và cũng cung
...Chà-và, đạo Khổ-tử-tức cũng
...Thiên-Chúa, vì theo trí tôi xét
...ách sắp đặt sự giữ đạo thì là
...au, lẽ vì muốn phương xa cách
...n Trời sai mỗi chỗ một vị
...à giảng dạy, thì sự giảng dạy
... tùy theo phong-tục vậy, nên
...thác vậy chớ kỳ thật cũng là
..., vì một trời, trên trời một
... một mặt trăng và ăn ở cũng
...vậy. Dương-gian tuy khác
...ên-đàng Địa-ngục đồng một

...angsa cũng có Thánh-Thần
...ước sở-tại Nhơn-vật cũng có Tâm
...mà để trước mỗi sở vậy, ấy
...ư nhơn, nhưng mà tu đạo
...ở vậy. chẳng nên bày ra nhiều
...cùng lạy đưa đón phô-pháng,
... muốn bày thế kiếm tiền đó

...ám lành lánh dữ, dạy học-trò
...ỏ biết đạo lý vậy.
...ôn nói nhiều việc mà tôi
...hớ kể cho đãi, còn sự ông
...trò thì dạy học-trò làm lành,
...h cha mẹ phải tùy theo phép
...ớ, và ông nói mình là dân
...h, nay nhờ Đại-pháp gầy
...o nước mình thông-minh để
...u ; ấy là đại ơn đó, vì cha
... (ấy là lời vì các Vua Cao-
...thượng nến Đại-pháp, thì
...ph là tôi con /hải biết tùy
...nến Đại pháp vậy. Ông Huỳ-
...ấy tên *Kuông* làm Thầy-cả
...*Prao-răng-xây* nơi xóm *Vung-*
...làng *Pras-pra-ky* về quận
...at *Kompong-chnang* (vũng
...Cao-miên.
...r công xét tánh Huế-thượng
...có đáng kính nến chăng.

NAY KÍNH
CHÂU-SIÊM
...ue Chaigneau n° 74, Saigon.

...i-sự

...ột cậu làm biếu
...ấy có hai người đội Sơn-đầm
...ần sát trong làng Phú-nhuận,
...yn như vậy : Vậy có một người
...à L. Louis ngày trước làm biện

...CHỈ THỊ BỔN-HIỆP
...ản bài số 15.

Bắc-kỳ

Đông pháp thượng-nghị hội

HANOI. — Trong những vấn đề xét tại hội đồng kỳ thường niên ngày 8 Décembre nầy thời nghe đặc quan Toàn-quyền sẽ trình bải đồng một cái dự án lập một « Đông-pháp thượng nghị hội» có cả người Pháp và người bản xứ.

Xe hơi tưới đường

Kỳ tàu ở Pháp mới tới Hải-phòng có chở theo Ba-soi một cái xe hơi tưới đường.

Ngã xuống xe điện

Tối hôm 30 có người suy vô ý xảy xoáng đứng trên xe điện ngã xuống đường, may chi trầy da và lỗi đầu mà khỏi chết. Say nữa thôi!

Voi phá lúa

QUẢNG-NGÃI. — Làng Vạn-lộc-tây thuộc huyện Mộ-Đức ở vô miền sơn cước, mùa màng thường được luôn, năm nay có cái hại to quá là voi ở trên núi về rất nhiều mà mỗi đêm đến phá lúa mạ hết cả. Làng ấy có xin quan sai lính tới bắn, nhưng chưa biết cái hại ấy đã trừ yên chưa ?

Lương điền bải hãn

HANOI. — Kể từ ngày 1er Janvier 1923 trở đi, cái khoản lương điền vẫn cấp cho lính ở hạt Bắc-kỳ mỗi năm 24 p. 00 như nghị định ngày 3 Juillet 1920 thì bải hẳn. Những cái lệ mới nầy không có thi - hành trở lại nghĩa là những người đã được lương điền ngày trước thời được hưởng cho đến mãn khoá mới thôi.

Giết chết hai mạng người

Vừa rồi tòa Thương-thẩm mới bắt tội tên Nguyễn-văn-Bui là một đứa ăn cướp sừng sỏ những đồng-lõa nữa đâm chưa vào nhà tên Nguyễn - văn - Nguyên ăn cướp Tên Nguyên và người con ra chống cự thì bị tên Bui giết chết; nhưng khi tên Nguyên còn hấp hối thời có khai rằng chính tên Nguyễn - văn-Bui là tội giết mình. Tòa Nam-án thì bắt tên Nguyễn-văn-Bui phải sai chung thân và bồi 400 đồng cho nhà chủ.

Khách chở hàng lậu

Vừa rồi sở Thương-chánh bắt được một chiếc thuyền ở đảo Cát-bà chở sang 32 hộp phấn và 30 cân thảo-chất lậu đã bắt cả và phạt 700 đồng.

Nạ mìn giết trẻ con

HANOI. — Ở tỉnh Sơn-Tây có thị Mỗ là vợ tên Lê-văn-Giờ, nhân một hôm nhà có đỏ kỵ mà không có tiền để sắm sửa cỗ bàn mới ra chợ thấy có đứa bé bán gì thời để nó lên xe đem nó về nhà, không tiền trả, cho xe một con gà, còn bao nhiêu đem giết cùng. Giết xong rồi cùng chồng và con chồng và con nó đánh chén, còn con bé thời đem đi giấu, toan đem đi bán ; nhưng vì người nhà nó đi kiếm rồi quả nên thị Mỗ cùng bọn kia đem con bé ấy ra bỏ tro giết chết rồi bỏ thịt ấy ở đó. Nay sự đã phát giác tòa án phạt thị Mỗ 20 năm tù, còn bọn kia thời thì. Quan Chưởng-lý chống án xin phạt tử-hình. Tòa còn hoãn lại để nghị án.

Giết dâu-bà có thai

Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phát tên Trần-văn-Thân phải tội xử-tử, vì hai đứa đồng đảng phải 10 năm khổ sai về tội ăn cướp một nhà kia rồi giết một người dân - bà có thai và đánh chết một người dân ông. Tòa Thương-thẩm đang xét để nghị án.

TIN LÀNH

Vì lời nghị quan Nguyên-soái đề ngày 21 Décembre, các viên chức kể tên ra sau nầy được cấp bằng thăng thưởng.

Lên chức Thừa-biện hạng ba :

Ông Trần-văn-Tấn, *Tạ-trang-Cang, Lưu-văn-Tau, Nguyễn-văn-Qui*, Đặng-ngọc Chấn và *Nguyễn-hữu-Sửa*.

***

Lên chức Lương-y bổn-quốc hạng nhứt : ông *Lê-văn-An*

Lên chức Lương-y bổn-quốc hạng nhì : ông *Huỳnh-ngọc-Nhuận*.

Lên chức Lương-y bổn-quốc hạng ba ông *Khương-hữu-Long, Bùi-huy-Dinh*

Lên chức Lương-y bổn-quốc hạng tư : ông *Trần-văn - Hanh, Trương - han - Thu, Trương-thoại-Bửu, Trần-quang-Quế, Trương-Xương*.

***

Lên chức bảo tế sư bổn-quốc hạng tư : ông *Nguyễn-văn-Tôi*.

Bổn-quán xin đủ lời khen tặng các viên quan mới được cấp bằng thăng chức.

Các giải thưởng

Cuộc đấu xảo Marseille

(Tiếp theo)

Phần thưởng : Médaille de Bronze

Ong hung-ky Sotrang ci. 27.
Société de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient Croupe 4.
Dang-y-Hung Cantho ci. 27.
Ecole Maternelle de Saigon ci. 7.
Ho-vap-Giac Sadec ci. 27.
Huynh-tan-Toan Sadec ci. 27.
Huynh-thien-Ke Rachgia ci. 27.
Mme Quesnel ci. 27.
Nguyen-duc-Nhuan Saigon ci. 27.
Nguyen-duy-Thanh Sadec ci. 27.
Nguyen-tri-Hoe Soctrang.
Nguyen-van-Thinh Vinhlong ci. 27.
Nguyen-tan Cao Sadec ci. 27.
Pagode de Bay-phu (Vinhlong) ci. 27.
Pagode de Mythanh (Bentre) ci. 27.
Pagode Hung-thien (Bentre) ci. 27.
Pagode de Giac-vien (Giadinh) ci. 27.
Pagode de Giac-lam (Giadinh) ci. 27.
Pagode de Binh-hoa (Bentre) ci. 27.
Phan-van-Thuan Sadec ci. 27.
Pho-bai-Lou Cantho ci. 27.

Phần thưởng : Médaille de Bronze

Phu-Dien Longxuyen ci. 27.
Tran-Lé Chai société Annamite ci. 67 bis.
Tran-van-An Gholon ci. 27.
Village de An-thanh (Vinhlong) ci. 27.
Village de Phu-kiet (Mytho).
Village de Tangi i (Vinhlong)
Village de Tan-hoang (Mytho).
Village de Long-thanh (Vinhlong).
Village de Luong-phu (Mytho).
Village de Luong-hoa (Mytho).
Village de Nhi-binh (Mytho).
Village de Tan-hiep (Mytho).
Village de Tang-hoa (Gocong).
Village de Thien-duc (Vinhlong).

Sau sẽ tiếp theo

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-Soái Nam-kỳ ngày 19 Décembre 1922 ; thầy học-sư hậu bổ Phan-van-Nga N° mle 7, đang giúp việc tại Sóc-trăng, được cấp bằng thiệt thọ làm học-sư hạng tám, kể từ ngày 1er janvier 1923.

Tiền lương và tiền phụ lương của thầy nầy đều về kho địa hạt Sóc-trăng trả, kho nầy lãnh phần lấy gói thăng lên kho hưu-trí bổn-quốc những số tiền trước đã hưu-trí cùng tiền phụ kho 4% y theo thể lệ lời nghị ngày 29 décembre 1923.

***

Vì lời nghị quan Nguyên-Soái Namkỳ, ngày 14 décembre 1922, những thầy học-sư hậu bổ Phan-van-Chon N° mle 8 và Huynh-van-Cua N° mle 9 đang giúp việc riêng ra ở trường sơ học Chaudoc Vinhlong, nay được cấp bằng thiệt thọ làm chức thầy học-sư hạng tám, kể từ ngày 1er janvier 1923.

***

Vì lời nghị quan Nguyên-Soái Nam-kỳ, ngày 16 décembre 1922 ; tên phủ điền-đường Gia Ngoại N° mle 284, đang giúp việc tại trường sư phạm, nay bị cách chức vì tội bỏ chỗ.

Cựu điền-đường bên võ Dinh-văn Lo, N° mle 226, được cấp bằng làm phủ điền-đường lương đồng niên là 216 đồng, để giúp việc tại trường Sư-phạm thế vào số tên Gian Ngoại bị cách.

(Mai tiếp)

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* **in rồi, từ bay còn tiếp**

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP
Hiệu : DE DION BOUTON
XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM
Hạ giá rất nhiều
HÃY HỎI GIÁ MỚI NƠI NHÀ
Berthet - Charrière & Cie
68, Boulevard Charner—SAIGON
ĐẠI LÝ

Ngày 30 Décembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Bán mua!
Kim tuyến	7.35
Ngân hàng Đông-Pháp	7.21
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7.35
Ngân hàng Chartered	7.35
Ban de Crédit de la Banque Industrielle de Chine	7.29

Quốc trái Đông-pháp...6850

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP
Tại Paris ngày 29 décembre 1922

Về lợi 5 %	88 70	Về lợi 4 %	1920	76 40	
Về lợi 5 %	1920	76 45	Về lợi 4 %	1920	80 80
Về lợi 4 %	1920	68 90			

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao trả tại : ở mức 100 kí 21 sĩ

Vinhlong	4.70 à 4.75
Cái-vồng	4.80 à 4.90
Vũng-liêm	4.80 à 4.85
Cần-thơ	4.80 à 4.85
Sóc-trăng	5.10 à 5.15
Travinh	4.25 à 4.40
Giá thường Chaudoc bao trong	4.74 à 4.85

Giá tăng sẽ tới **XĂM-QUẢNG-HUNG** *mỗi tượng là* 48 $ 40

***

Tàu sẽ tới

Chiếc *Amiral Ponty* ở Marseille sẽ tới ngày 11 Janvier. Chiếc *Angkor* cũng ở Marseille sẽ tới ngày 10 Janvier.

Tàu sẽ đi

Chiếc *Aurigny* bữa nay chạy về Pháp-quốc.

Đồ tết

LỄ SANH-NHỰT VÀ NĂM MỚI

Nếu quí vị muốn tết đi bằng một vật gì cho đẹp, thì hãy tới viếng nơi *người kế nghiệp tiệm* BÁNH-MỨT LABIGANG *159, đường Catinat*.

Theo kỳ tàu *Fauil-Lecat* gởi qua nhiều thứ như : Bón-bon, Bón-bon hột hạnh đào màu hường và màu xám, đồ ngâm chơi mau tan, Bánh trái cây, Bánh hột hạnh đào, So-co-la các hiệu nhứt, trái cây rim đường, ma-rông áo đường thượng-phẩm.

Hộp đựng hoa-hèo rất qui và đồ chơi để kiểu. Bạp-bế Ketty.

Kể xa lời giá:

Bón-bon thiệt ngon từ 4 đồng, 5 đồng 6 đồng một kí-lô.

Bột-bon hột hạng đào hường, xám 6 đồng một kí-lô.

Bánh trái cây, Bánh hạnh đào 6 đồng một kí-lô.

Sô-cô-la nhiều thứ, từ thứ 6 đồng một kí-lô.

Ma-rông áo đường, trái cây rim đường, 7 đồng một kí-lô.

Đồ ngâm kiểu xảo 6 đồng một kí-lô.

Giá rẻ. Chịu gởi đi Lục-tỉnh. Mỗi ngày chúa nhựt : Bánh mặn, bánh bán nguyệt có bơ, bánh chả thịt nhỏ, mọi thứ bánh ngọt đặc thì làm được, bánh ngọt nhiều thứ khác nhau.

Bánh mặn. Bánh cống nước theo đám, tiệc, cưới hỏi vân vân.

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LÂU
Hôtel de France
Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-THIỆT
157, Rue Catinat — SAIGON
PHÒNG MÁT MẺ, THANH TỊNH
PHÒNG TẮM SẠCH SẼ
CÓ DOUCHE
GIÁ RẺ

LỄ ĐÌNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nadal* 120 đường Catinat ; Hình chụp : Hỏi gần mé-đạy, hỏi diều-bình, hỏi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hỏi có xe-bông. Giá mỗi cái 0 $ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có. ó nhiều tấm carte s Noel, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bày ở Paris).

NADAL *120, đường Catinat*

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des 1ers Maisons de Paris
KHÁNH-KY & Cie
THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT
54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N° 410
TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose par tous les jours à l'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đã các thứ kiểu theo kim thời, có thợ rập máy thiện nghệ, hợp đồ chi giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

XIN LƯU Ý ! ! !

Hỏi người Saigon

Chúng tôi có một lời phải mà khuyên chư tôn trước khi chư tôn đi mua đồ đặng dùng trong ba bữa tết và trong tóc đầu năm tây. Ấy là trước khi chư tôn đi mua đồ xin hãy nhớ đến viếng tiệm **ĐỨC-THỊNH** *môn bài 81 đường Catinat SAIGON* ở đây có bán nhiều món thượng hảo hạng mà lại giá rẻ hơn các nơi. Tiệm đây có chưng các món đồ bằng bạc, đồ bằng nhiễu, đồ thêu thùa, ren, đồ bằng nga, đồ bằng sành, đồ kiểu bằng đồng đỏ, lư-hương vân vân đồ bằng cây trắc và bằng gỗ, thảo ra thập lại đề không sợ, chở chuyên đi chỗ khác phải hư.

Ở các tỉnh nếu ai mua thì gởi cách « kiểu vật giao ngân » (*Contre Remboursement*).

Làm kỹ càng, nhãn đề đánh dây thép : CHAUVIN SAIGON.

RA VÔ THÔNG THẢ

THUỐC HÚT TRÁI-ĐẤT
HIỆU « GLOBE »
NGON HẠNG NHỨT HƠN HẾT
Thuốc hút hiệu *Trái Đất* « GLOBE » đã ngon mà mùi lại thơm tho, hút không khô cổ.
Chẳng có thứ thuốc hút nào bì với thuốc hút hiệu « GLOBE » cho được; trong Lục-châu đông-bang đều hút thứ thuốc hiệu « GLOBE » cả.
CÓ THỨ BÁN TẠI HÃNG DENIS FRÈRES LÀ ĐẠI-BIỂU
ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnom-Penh và Tourane

HAI MƯƠI NĂM DANH TIẾNG ! ! !
ELIXIR GODINEAU
TRƯỜNG-SANH
VẠN-BỊNH
HỒI-XUÂN
PHẢN-NHƯỢC
VI-CƯỜNG
NHƯ MỘT THUỐC BỔ HIỆU

Thuở trước vua nầy là một vị đại tài văn cốt vẫng là trăng liệu linh-dược bất kỳ là bao lên tuổi đều sống đang cả.
Những kẻ tuổi cao, sức-lực suy-giảm với ngày tuổi đã thêm nhiều, mà hễ uống thuốc nầy thì cũng đặng thêm sức, mới mày tươi tỉnh, coi trẻ lại, mạnh hẳn ra.
Cho nên con nít hễ ốm mòn, cùng những kẻ hao thần tinh-thần, mà hễ uống thuốc nầy vào thì mạnh mẽ tinh-thần, ăn thịt đồ sống, tinh-thần trăng-kiện, khỏi có con cần đến bịnh đánh thuốc nầy.
Bổ và dễ : có bổ thời có cần nhắc nói rõ cần đến thăm hiệu cần thuốc cùng là chỉ cách dùng thì kỳ cùng.
Có trữ tại hiệu thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE ở đại chợ nhà-rồng ngang rạp hát Tây, Saigon.

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE
SAIGON
PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO
HÃY NÀI CÁI KỲ TÊN : MIDY
SANTAL MIDY
(Sàn-tan Mi-dy)
Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).
Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.
Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mày nhỏ Thục.
Có một mình nhà thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE ở ngang nhà hát tây Saigon, có bán mà thôi

ĂN UỐNG CHẬM TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỐT KHÍ
BỊNH TRÁI KẾ
NHỨT ĐẦU ĐÔNG
Nước suối SAINT GALMIER
Một BADOIT
LÀ MỘT THỨ NƯỚC HUỘT SANH ĐƯỜNG TIỂU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG
HÃNG TRỮ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY NẶT DANH *POINSARD & VEYRET*
(Comptoirs d'Extrême-Orient)
BỊNH MẮT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỚI MẠNH MÀ LÂU LẠI SỨC
THẬN VÀ BONG BÓNG
ĐAU MÌNH NHỨT GÂN CỐT

PHÀI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng lực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm thác trong chỉ Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là sư-nhơn bác-vật trải thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trong theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thấy đều tín-nhiệm.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo tỷ người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc toa-rau theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng bỏ khi nào làm sai, hay là lộn trong thiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thứ vậy.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Phen đông thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiều hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tân, mỗi lần thuốc bán tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông cho, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan-thầy bào-chế nhứt hạng xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Cần tại những tỉnh thuốc và muốn học nghề cơ-khí, tôi xin giới-thiệu:

Lãm các món máy nhỏ rồi cần mở-tơ hiệu thép, gas, dầu, đồng, đồng bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ bên Pháp-quốc kiểm điểm đồng việc làm.

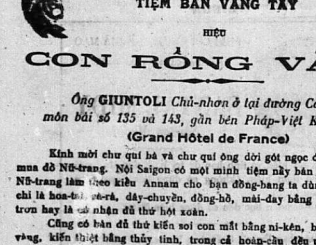

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lâu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, xà-rà, dây-chuyền, đồng-hồ, mài-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu sợi con mắt bằng ni-kèn, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các hạng-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc lắm sẵn trong cà-rà, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ lặn, đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô công Uớc-qui

Đã lắm phen, Bổn-báo có Tuyên ngôn rằng cứ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho kiệt qui bình luận cho thỏa mộng ở mình. Nhưng hỡi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều cớ chi hằng thốt rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để dại vào. Ấy là một điều đáng cho kẻ khiếp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình dõm đương chơn viết chép ra để gương giúp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Há chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gặp rồi, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở dân gởi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không tin hành. Lại còn những bài tin hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn về phần người kỳ tên giành chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

THẦY BÀ NHIỀU QUÁ !!!

Từ hồi lâu nay tôi đã lắm phen mục-kích trong báo quốc-âm, biết bao ông thức-giả hay luận luận bàn bàn rằng: nào là thầy-bói, thầy-pháp thầy-phùa thầy tu-tiên tu-nữ bóng chàng cậu cô cùng thầy ngãi-nghề, cho đến mấy chú khách-trú cũng bài đều gành thuốc men đi bán khắp chốn thôn-quê đồng-bái; vậy mà chẳng biết mấy lão thầy nầy có linh nghiệm hay không?— chắc không;— bởi sao mà tôi dám chắc cho rằng không linh nghiệm? — vì tôi đã có hằng thấy biết bao nhiêu là sự giả dối đặng gạt người đương mê tinh dị đoan và..... Song chẳng bút mục nào chép ra cho hết đặng xin chép sơ lược một việc rồi đây khi khán quan còn nhớ; hôm lúc nọ có một lũ gian đạo-sĩ xưng rằng thầy tu-nữ tu-tiên đạo khắp nơi mà truyền-bá rằng: qua năm nhâm-tuất là năm nay thì tận thế.— Đâu nào?— làm sao mà tận thế, chư vị cứ thấy rằng? một chút đó để cho là không hiệu rồi, còn nói chi dòng dài a nhâm tai choán mắc chư vị khán quan.

Vậy tôi lắng ao ước sao cho các có Vật các bậc chánh sĩ hiền mỗi năm càng quẩy dị-đoan càng coi thấy cõi bông để sẽ tiến ấy giúp cho hội làm-phước công hội khuyến-văn. Hoặc nữa giúp cho các hội của Annam đương lập mà hãy còn thiếu tư bổn, thì rất đặng phước mà lại hay hơn và cũng còn có danh bia cho bậc thế, chớ để nghe chi mấy lão bói ra ma quét nhà ra rát, thế thường ăn no rồi sanh chuyện).

Và tôi cũng cầu xin Chánh-phủ buộc mỗi ông thầy bắt hạng là thầy gì mỗi người đều phải có một miếng giấy nghiệp-sư hình như cái carte d'impôt năm 1919 vậy.

Song phải đáng cái hình của thầy ấy vào trong cạt (carte) và biểu tên họ tuổi tật và nghề nghiệp thầy gì trong giấy ấy, một năm phải đóng cho nhà-nước 10 đồng hoặc 15 đồng, nếu-ai không có giấy ấy thì không đặng làm thầy, như khó gì có giấy mà cũng làm bướn ai bắt đặng thầy lận ấy giải đến quan thì lão thầy có tội. Đều tội nước xin đây cũng có ích cho những người có bịnh, nếu rước thầy đến làm bịnh thì biện sẵn giấy và lên họ của thầy dầu bịnh có bề nào ắc lão thầy khỏi bồn đạo nhiu lầu, xin Chánh-phủ liệu định.

Nguyễn-thành-Phụng

BÙI-QUANG-NHO

BẾNTRE

Bổn hiệu có trữ bán đã ba năm nay vải may mùng của hãng Châu-thuy Bắc-kỳ chế tạo kêu là Tuile Tonkinois, rộng khổ tràng tối lắm mọi cây dài 20m,40, ngan 0m,80 giá có ba hạng khác nhau từ 43,50 58,50 và 73 đồng; có sẵn chỉ trắng may nóc bề khổ 0m,90 mọi mètre 0$ 35. Mùa nầy là mùa muỗi ai muốn khỏi bịnh truyền nhiễm vì muỗi cắn, hãy nhìn xài vỏ lối đi may một cái mùng cho khỏi muỗi cắn. Bổn hiệu cũng có trữ ban càng viết máy của người Bắc-kỳ làm giống như càng viết bên tây lại, mỗi chục (12) là một cái, như mua nhiều về bán thì mỗi chục (12) là tám chiếc. Có trữ nhiều thứ hàng bắc và hàng tàu nhuộm tại Bổnhiệu như ai muốn mua thì bổn hiệu sẽ gởi contre-remboursement tới nơi chàng sai. Xin chiếu cố.

— Tại cũng có bán hàng khăn mỏi cây tứ 19 tới 20 thước giá 1$50.

TIỆM NÀO ĐÂU ?

KÌA TIỆM ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE

HIỆU : TRẦN-DANG *ở đường d'Espagne số nhà 148, ngang cửa một SAIGON*

Thì có bán đủ hộp, các thứ rượu tây thượng hạng và đầu thơm nhứt hạng v.v, giá rẻ hơn hết, chẳng có tiệm nào bằng. Chủ tiệm biết chiều hiếu để-ái, buôn bán chơn chất đáng cho quí ông, quí bà tín cậy.

Chư quí ông Lục-châu muốn cần dùng món chi, cứ viết thơ ngay cho tiệm thì tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lập tức chẳng hề để trễ.

Chủ-nhân cẩn-khải.

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông Henry-J Hanburson có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thần-dược trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ «Times-Book» tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông Hanburg-y ấy có làm một bài diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu và Cubèbe uống nó có hại mà mửa thơm tho, đầu uống bao nhiêu cũng không phạt lì, uống nó rồi cái mửa nước đái phải khác xa, nó trong nói ngày sẽ thấy hiệu nghiệm nó.

Thứ thuốc Salol các ý viện đều đáng nó đã đặng 25 năm nay, uống nó vẫn thì lợi thấy, bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có chất vị Salol vào trong Santal tinh làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lẫn đương cang là bổ đường kẻ trai trang.

Thuốc nầy đã sẵn tiền, bỏ vào bang rồi thì mửa thơm.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ tám hoàn cho tới mười hoàn thì chắc tánh bịnh lần, bắt kỳ bịnh nào mới gì phải mạnh rán.

Ý-khoa tấn-sĩ và nhứt hạng bào-chế y-sanh, ngang nhà hát Tây, Saigon, tổng bán.

LỜI RAO

Tôi đứng tên dưới nầy là Phan-thị-Thơ đàn-bà góa của Trương-lợi-Trinh (kêu là Châu-Sa) ở tại Thới-an làng Thanh-hòa Trung-nhứt, tổng Định-mỹ, tỉnh Long-xuyên.

Nguyên vợ chồng tôi có điền thổ và gia sản của tên chồng tôi và tôi đồng bỏ. Nhưng mà có 4 đứa con 1· Trương-thị-Liêng (Kim-Liêng) 2· Trương-Quang (kêu Tài-Quang) 3· Trương-Thành (kêu Tài-Sên) 4· Trương-Tường (kêu Tài-Xên) chẳng nó không giữ bổn phận, lo chơi bời phá hư sự nghiệp. Vậy tôi làm lời rao nầy cho ai nấy rõ: Nếu trong bốn tên con tôi đây có thiếu nợ của ai thì nó liệu trả lấy. Vì quyền thế bổ tài sản còn về phần tôi cai quản. Nếu ai cho nó vay mượn bạc tiền, thì chẳng được kêu nài tới tôi.

Thời-nói Phan-thị-Thơ ký, của Trương-lợi-Trinh.

PHARMACIE PRINCIPALE

Của ông L. SOLIRÈNE, quan bào-chế hạng nhứt ở đường Catinat và đường Bonnard trước nhà hát Tây, SAIGON

RƯỢU THUỐC THỊ BỊNH THIỆN THỜI

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE HOLBÉ

Đã nhiều năm rồi thiệt là hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG

Mới là phải đề phòng trước:

Trong con cơ thời khí, muốn tránh khỏi bịnh dịch, thì phải uống trước khi ăn cơm một muỗng cà-phe *Rượu Anticholérique* với một ly chiêu cũng vậy.

Hai là: Khi chưa bịnh:

Khi bị thiên thời rồi (đầu tả nhiều lần cũng là một mối hết sức) người bịnh phải uống một muỗng cà-phe *Rượu Elixir Anticholérique*, cứ mỗi chặng 10 phút đồng hồ thì uống một muỗng hay là 5 phút cũng đặng.

Lại nữa, phải thoa rượu chổi cho nhiều ở mình người bịnh. Rồi thì cho uống ca-phe hay là trà tàu nóng, phải pha rượu nhum, rượu Manh, hay là rượu Annam cũng đặng.

Thuốc rượu *Elixir Anticholérique* là một vị thuốc bịnh thiên thời lắm, lại làm cho người bịnh mau mạnh.

Mỗi người nên mua một vài chai mà dự phòng đặng khi nào có bịnh thời khỏi mua.

Giá mỗi ve ..... 0$50

Có mua thuốc nầy phải coi cho kỹ cái tên SOLIRÈNE, và hiệu con rồng có cầu cùng kéo làm sự giả mạo.

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RẾT CÓ CỰ

Thứ RẾT VÔ DA

thì hãy dùng thuốc

QUINOFORME

bằng hườn, viên tròn hay là viên giẹp

Một thứ thuốc chế bằng hóa-vật để dùng trong các thuộc-địa Langsa.

Có trữ: Các nhà bào-chế-sư Y-viện LA CROIX

7951, Rue Philippe de Girard. PARIS

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu có trữ bán vải may mùng của hiệu Châu-Thuỷ ở Hanoï. Vải nầy mới chế kiểu mới, đã rộng khổ lại coi thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, bán là Tuile Tonkinois, bề dài 2mèt 4l, ngang 0mèt. 80m hiệu có bán vải trắng Batiste để làm bức màng vải may áo mặt bề khổ 0mèt 80 mỗi mètre 0$ 60. Khse ai muốn may mùng cái mùng đôi 2mèt, ngang 1mèt, chừa chỗ cuốn, thì mua mỗi cây vải nầy và cuốn vải Batiste thì đủ, vải mùng ấy có ba hạng 6$00, 5$00, và 4$00 tốt xấu khác nhau. Bổn hiệu cũng có trữ giày và dép cũng nhiều, hiệu ở Hanoï gởi tại, giày ba giá từ 2$50 tới 4$50, bottines đen và vàng hoặc hai màu từ 10$50 tới 14$00 và dép (Sandales) quoai da và quoai nhung giá 1$00. Ai mua từ năm đôi sắp lên được remise 5 %. Ai có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-bang chiếu cố, cho bạn giá rẻ hơn vì có nhiều người mắt giày ba da lắng ba sơn giày da trắng ra da lắng, lỉ ngày bỏ sơn sẽ đa mới hay, hiệu tôi đóm cam đang không có thứ ấy.

Bổn hiệu có gởi bán các thứ hàng tàu nhuộm tại Bổnhiệu và những hàng tắc nhiều thứ, như khăn rằng mày áo; vân vân..... BÙI-QUANG-NHO

Bentre

Trị bịnh như thần

TRỊ HẾT BỊNH VÀ KHÔNG CÓ TÁI LẠI NỮA

Ai bị	Ai bo lao, ho thở, đau phải lãi ngày
TIM LÀ	Ho uống thuốc chỉ không hết thì
MYOCARDIAL NOVAT	nên dùng thứ thuốc
chữa bịnh	KREOPOS NOVAT
uống một ngày	Uống một ngày
lần liền	chừng bốn hay là sáu viên

Mà thứ thuốc nầy không có phạt tì, và uống nó thì không ai biết.

HÃY ĐẾN XEM NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

ở gần bên nhà hàng Continental

126-128 đường Catinat 126-128 SAIGON

Có nhiều thứ máy chụp hình mới đến như là: Goerz, Ihagée, Francheville và đang đóm thiên-lý à prismes Goerz.

Hãng trử tại Đông-Pháp: Stéréopides Gaumont, Stéréo-panoramiques Monobloc, Véroscopes Richard, Jumelles extra pistes Bellieni 9X12 v.v.

Vest pocket Kodak ống dòm

achromatique...	18	90
— rectiligne.....	23	90
— anastigmat 7/7..	35	50

Khuôn hình nhiều kiểu tối lạ.

Hình sơn-thủy rẻ bằng dầu.

Kiểu để rẻ bằng dầu.

DƯƠNG-DIỄN

MARCHAND DE MEUBLES

109-111 Rue Pellerin

SAIGON

XIN-CÁC PHÚ-ÔNG CHÚ-Ý !

Làm người ở đời lấy chi làm sự nghiệp? Nhơn-muốn có sự-nghiệp, trước hết phải sắm-sửa đồ-đạc trang-hoàng nhà. Bởi vậy, xin chư hàng-ông chẳng tiếc có đồ cho chư quí-vị mua dùng, trước xem chơi cho toại chí, sau để dành làm đồ kỷ-niệm cho cháu con những lẻ.

Giường tây bằng sắt, bằng thao và đồng đỏ, giế ngủ mắc mùy hiệu « Thomet-thiệt, đồ thờ kiểu, bàn, nệng, ghế, bộ-phế sắn sàn, kiểu sơ (glaces) lớ đứng bàn, mắt cây và mắt đá chơn thanh, lớn nhỏ; cho những bàn ghế theo kiểu kiểm thời (enlen) toàn là cây danh một cỉ.

Tiệm tôi bán giá sỉ hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bán các xứ (Thái-tây) chớ lại.

Xin qui-ông, qui-bà thừa dịp rảnh đến tiệm xem qua thì ắt vui khoái ! Tiệm tôi lập ra ở Nam-kỳ có hơn mười chục năm rồi, ai ai cũng đều tin cậy.

Cần qui-ông, qui-bà muốn đặt đồ-đạc theo ý mình thì chẳng tôi xin sẽ làm y theo kiểu, vì bổn-hiệu có xưởng trợ lẻn.

Xin chư qui-vị ghi lòng, tôi xem qua một phen đã rõ.

DƯƠNG-DIỄN

LỜI RAO

Tôi là Thái-xuân-Lai, hội-đồng tổng Bình lễ, ở tại làng Hanh-thông, Trà-luộc (Cầnthơ) rao cho thiên hạ hay rằng từ rày sắp tới tôi không biết tới nữa chữ của con tôi là Thái-xuân-Kỳ kêu là Xi Bốc.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bộ, nay tôi đã thưa với tòa rồi lại hết rồi.

THAI-XU N-LAI

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HẦN và Công Ty

nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (cá dynamo và bình nước mạnh.

Bình nhồi khí đá để cho xe máy dầu chơi-telles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, san mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sẵn các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

MUỐN CHO BAN ĐÊM MÀ:

SÁNG SỮA NHƯ BAN NGÀY

thì hãy mua một cây đèn

HIỆU : INTENS

là đèn kiểu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 800 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại tiệm:

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường Espagne, số 200 (gần chợ mới)

SAIGON

• Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi •

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu như quán tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua; thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÂNH LƯỢC BIỆN đã mới bán rồi, ai muốn mua, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, người có gởi cho không

HÀNG CAO-SU TẠI CỬU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe hơi cho mượn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C. CAM cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) bang nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air 2.50 một cặp.

Tại Hãng nầu Cao-su, ở đường Douaumont Saigon.

TÔI BÁN SỈ

Xà-bong Cadum (1 lố, 12 cut, giá 2$70 thuốc Nam-hoàn-tỉ (1 cây 3 cái, 12 cây 3 đồng) mấy thứ Truyện, Sách, chữ Quốc-ngữ, tại tôi có, giá bán phân nửa. (La cuốn sách 0$ giá bán 0$50, bán 0$25 mà thôi) Bao thơ vàng thứ thường,1 ngàn cái 2 đồng. Cũng bán sỉ các thứ Dép-đất, kiểu mới và Sáo Nhựt-bổn.

Bài ca Gã-lương, cuốn thứ nhứt, giá 0$15 cuốn nhì 0$10, sách lịch-lợi chung, cuốn nhứt 0$30, cuốn nhì 0$10, mua nhiều, có giá riêng.

Có người đòn-bà, bán hàng vật, lại đâu chợ nhỏn, (Chợ-mới Saigon) có bán cái mấy thứ kể trên đó, lại có bán dầu Tứ-Bí nữa.

Cái xin đồng-bào chiếu cố, rất trọng ơn ! ! !

LÊ-MAI
73 Bd. de la Somme 73
SAIGON

店舖首銀金源基興西

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bến Ăn-chầu mới gởi qua những hột thủy-xoàn nước trắng xanh, và những có các thứ đồ Nữ-trang bằng vàng kiểu mới để thử lại có nhiều hột-soàn lớn nhỏ cũng làm thiệt khéo làm.

Các xứ (Thới Tây) cũng có mới gởi qua thứ đồng-hồ treo lớn nhỏ, và kiểu trái quít coa, máy móc thì thiệt tốt và chắc có đủ 15 hột chai đi đàng. (15 Rubis) hiệu : **CYMA và OMÉGA.**

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư quí-khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ biết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc
KYYUN
n. 179, Rue Catinat SAIGON.

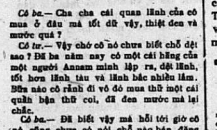

THỜI ĐÀM

Cô ba.— Cha cha cái quan lãnh của cô mua ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đen và mướt quá ?

Cô tư.— Vậy chớ cô không chịu biết chỗ đặt sao ? Để ba năm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, đặt lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Hễn nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần bận thử coi, đã đen mướt mà lại chắc.

Cô ba.— Để biết vậy mà hồi tới giờ cô không chịu cho cô nói chỗ nào bán, đặng tôi mua mau đi mua, sắn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bề trở ở nhà nó đà rương hết.

Cô tư.— Như có thiệt gặp cờ việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cửu-kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì ai cũng đều biết.

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH
Quai de Belgique Cankho (Saigon)

LỜI RAO CẦN KÍP

Nay tôi Lâm-thị-Nhiều ở Ba-động, hai Trà-vinh, cho hay rằng, kể từ ngày nay, tôi đã thôi thầy Lê-văn-Tây, Phó-tổng Minh-trị-hạ, hạt Trà-vinh.

Những tiền bạc ai cho thầy nầy vay thì tôi không biết tới; như ngày sau có ai thưa kiện đều chi thì một mình thầy Lê-văn-Tây chịu mà thôi.

Lâm-thị-Nhiều

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ : Quang, hòn, tang tế ; đồ thờ trong đình : Tàng, diềm, tiền-bán và làm đồ theo trong ban-hát : Giáp, mẫng, lăng, cờ, màng văn văn. Những món đồ tôi làm đây, hoặc nỉ, hoặc kiếm tiền, đồ mão, đâu phơi, đều giải cũng không phải mắc. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lèo, không nói xuống, đặng tiện cho qui khách khỏi thiệt công trễ.

Ở Cho-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tân số 82, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho qui khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 176 Saigon, bên tay trái thì Cửu-long-Giang khách-sạn, bên tay mặt thì Lục-tỉnh khách-sạn, hiệu tiệm tôi là Quảng-phú-Hòa kính cẩu.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được về xe hơi mới hiệu **RENAULT** 4 TRIPLES.

BERGOUGNAN CABLÉ

Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN ĐẾN XEM TẠI TIỆM

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Pellerin, mấn bắt số 61

SAIGON

MUỐN CHO CHÚ-TÔN MỖI NGƯỜI ĐƯỢC HƯỞNG CÁI LỢI ẤY, CHÚNG TÔI XIN HỨA CHO HƯỞNG CHO NHỮNG BẠN HÀNG MỚI.

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỒ MỚI ĐỀN CŨNG HẠ GIÁ

NHÀ GIẤY VÀ KHO LỚN CỦA HÃNG L. DESMARQUOY & Cie ĐỀN NGÀY 15 OCTOBRE TỚI ĐÂY SẼ DỌN LẠI SỐ 61 ĐƯỜNG PELLERIN (gần tòi Casino)

Nhà họa chọn-dung

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở ngang ga xe-lửa giữa Chợ-Cũ Saigon có trữ đủ các thứ thuốc của Nhị-Thiên-Đường (Cholon). Bán y giá và có bán nhiều thứ nón thiệt tốt mà giá thiệt rẻ.

ROB THOMAS

Thuốc nầy là một vị thầy độc thượng hạng được lắm rồi, nên mạnh, chơi mới bổ các thứ thuốc khác, mới có cái SALSEPAREILLE hoặc có cái IODURE DE POTASSIUM mà uống vào trong thì trị, chỉ bằng đến thuốc nầy thì thấy thần hiệu liền

Nó có tài chận lại tên thì chẳng cho các bịnh đại độc nào tiến lại hột xoài, sang độc văn văn . . . mấy phát lần ngày mà phải tên lọc.

Mỗi ngày uống hai muỗng lớn, nên mai một muỗng trước khi ăn cơm, chiều một muỗng cũng trước khi ăn cơm ;

Thuốc ROB THOMAS nầy dùng mỗi tầy đặc thường, chẳng phải uống lâu mới hết, mấy ngày uống một muỗng nhỏ, mà thôi, nên mai một muỗng chiều một muỗng

Có một mình nhà thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE có bán mà thôi.

Chấn chỉnh nữ-công

Muốn cho bèn phe dân-bà con gái có giáo-giục chính đáng, nhân cách hoàn-toàn, thì không phương nào hay cho bằng phương dạy cho học lấp nữ-công ; mà nữ-công là những nghề nghiệp riêng, nếu đến-bà con gái làm được thì nên dạy cho hết thảy mọi việc như dân-ông con trai, không phải cứ một việc nữ-hồng thêu-thỏ mà là đủ. Ấy cái vấn-đề chấn-chỉnh nữ-công sở dĩ phát đoan ra trước bốn chữ đầu đề, là do một đoạn sau nầy hàm-súc vô hạng ý tứ, mà tôi muốn giải tỏ cùng bạn chị em đồng-bào vậy.

Chị em ai cũng hiểu lẽ thuở ung thiên-hạ hay khua mỏi, ăn dựng ngồi rồi là thói xấu, dễ có tai mất dùng trong trời đất phải lo cho thân được rũng-vàng, làm thế nào cho có sức khỏe mỏi chống nổi với gió đơn mưa kép, bề trần lai láng, sóng bạ đào cuồn-cuộn ; cha mẹ giúp ta chẳng qua là buổi thơ ấu, chớ kịp đến khi khôn lớn, còn phải có gia-thất, có chồng, có con, dầy khoai dẫy muống, con một chiều đoàn, có lẽ nào nỡ tóc hai sầu mươi mà lo cho ta giá đời ru. Cho nên người trước đưa ta tới đâu tới sau nầy ta phải đưa người sau ta cũng tới đấy, cứ thế mãi mãi mà đi, mới thành ra cơ xã-hội nhơn-quần, mới có đạo phu phụ, phụ-tử ; vậy thì mỗi người là phải có một tài năng, kinh doanh lấy một sự nghiệp để mà làm cho hết bổn phận của mình, nếu người làm cha mẹ khi trước không có sự nghiệp chi cho khỏi con cái sau phải hèn kém thua người, con mà tôi-tàn ăn ở làm không, là lỗi lại cha mẹ, suông tay chẳng có công nghệ gì thì không có tiền của mà tiêu dùng, ắt không thể giữ vẹn nhơn cách.

Nhơn cách không còn, thì luân thường đạo đức suy đồi hết thảy, muốn cho mọi người biết trọn nhơn cách, thì giáo-giục nên thì hành làm sao ; thiết tưởng trường nữ-công là không hạng người nào giàu nghèo đều phải học lấp công nghệ hết thảy, nhiên hậu giáo-dục mới hoàn-toàn, chớ cứ dạy cho biết nghĩa đại-cương mà không biết chi đến sinh kế ở đời, thật khó lòng giữ vẹn nghĩa-vụ của bổn-phận, song nữ-công về đường kim-chỉ, gặp cái thời-buổi bây giờ, là văn-minh thời-đại, cơ khí lanh chóng thập bội thủ công ấy là một điều gian-nan cho nghề nữ-hồng khó xuất đầu mà tranh giành cho kịp, nếu không sớm liệu phương bỏ-cứu chẳng hóa ra đành-hại con-gái không có nghề nghiệp mà dang thân hay sao ; bảo làm thời làm chi gì ? Bảo học thời học lắm sao ?—Có phải học cho biết đạo làm vợ làm mẹ, mà bắt đâu mới ra đã làm vợ làm mẹ đâu, còn phải làm một người con gái đã, nếu người con gái không có nghề nghiệp, chẳng là làm lụy cho cha mẹ-biết bao ; nói đến làm công việc nhà, nhưng nhà nào có phải cũng là nhà sang trọng hết thảy đâu, mà người con gái nào cũng được sinh trưởng trong nhà phú qui mà không hưởng cái hạnh-phúc gia-đình hết thảy đâu, hỏng-mong ngồi đó để chủ-qui kinh-lý gia-chánh ; có nhà gia-tư vừa một xép, có nhà chạy hôm không có mai, còn có công việc gì mà làm, cho nên trong xã-hội có mấy hạng người hình thức khác nhau nhiều lắm, không có thể lấy ý-kiến riêng một nhà, suy khắp cả mọi nhà cũng như mình, mà phép giáo-dục dân bà con gái biết công nghệ, thời thực là một phép tối cao thượng, dầu gặp cảnh ngộ nào, là cũng thi-thố được hết thảy. Cớ sao các nhà giáo-dục không để tâm suy xét, mà nữ nhăng bỏ cho đành, phương chi cho nhà đã có gia-tư, cần phải sửa sang sắp đặt việc nhà cho được chỉnh-tề, thời toàn là kẻ khí trước cũng đã trải bao phen khó nhọc tạo-tào kinh doanh lắm, nên mới có ngày nay ; thế thời có dạy con gái cũng phải dạy cho biết cách sáng nghiệp, rồi mới dạy cách thủ thành nữa.

Người ta qui hồ-học tập công việc khi còn tuổi trẻ nếu bỏ qua cái thời giờ qui báu ấy đi, không bao giờ mong có lại được, đáng tiếc thay !

Đạm-Phương nữ sử
HUẾ

BÀI MỚI VỪA ĐĂNG TRONG
HỘ GIÓ HỘ LÁO — VÀ CÁC BỊNH ĐAU NGỰC

Thì nên dùng thuốc chữ-khái hiệu là :
L'ELIXIR PECTORAL au GAIACOL
HAY LÀ
LES PILULES PECTORAL
của ông Holbé, bào chế y-khoa tấn-sĩ
Tại tiệm thuốc của ông L. SOLIRÈNE có bán mà thôi.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ đồ phụ tùng

Đường LEBO mấn bắt 99 và 101 — BÀY-HỘ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. GAFFORT*
HIỆU « **ALCYON** »
ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. LE STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHANH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT.
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

KHO TRỮ TẠI
MAGASIN UNIVERSEL
187, Rue Catinat 187
SAIGON

Xi-gà MINERVA
(MA-NÍ)

Thế MINISTRES	hộp 25 điếu	4$50
« PERFECTOS	« 25 «	3 80
« MINERVAS	« 25 «	2 30
« ROBUSTOS	« 25 «	2 30
« EXCELSOS	« 50 «	4 75
« bàn VICTORIA	« 50 «	5 60
id.	« 100 «	10 00
« LONDRES	« 100 «	7 60

Trên mỗi hộp phải nhớ tên xứ Ma-ní.

Có trữ bán nón hiệu « COQ GAULOIS ».

Có trữ bán Savon DY-POAM để cho mình nhuộm với ly lấy mình.

Có trữ bán đồng hồ « Reine des montres.

Có trữ bán đồ sắt miệng hiệu « BOTOT » v. v.

DIRECTEMENT
DE LA FABRIQUE
Exigez sur le Cadran
LES MOTS
REINE DES MONTRES

Manufr Principale d'Horlogerie
PETOLAT Frres & ANGUENOT
à BESANÇON (Doubs)
(Envoyer à BESANÇON, MONTBELIARD, VILLERS-LE-LAC)

Mua mỗi cái đồng-hồ trả qua hiệu *Gửi : 0$ 5 một cái.*
MAGASIN UNIVERSEL

L'PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS L. SOLIRÈNE CABORATOIRE
SPECIALITES PHARMACIE PRODUITS CHIMIQUES
PHOTOGRAPHIE PRINCIPALE DROGUERIE
PARFUMERIE FONDÉE EN 1865 HERBORISTERIE
ACCESSOIRES SAIGON EMBALLAGE
MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYÊN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

— Hạ-thần nói ; không, không có đâu, công-nương hãy an lòng, đừng ngại tới đều gì. Công nương hãy chắc rằng không có đều chi ngăn trở cái vui mừng của chàng ta, trong lúc tôi may đặng gặp công-nương như vầy.»

Hạ-thần nói dứt lời, hạ-thần bèn kêu chàng Pha-kia mà trình diện chàng cho công-chúa Di-li-cs. Công-chúa muốn cho vừa ý hạ-thần, nên chào hỏi vui cười và hậu đãi chàng, rồi thì hạ-thần, công-chúa, và chàng Pha-kia ngồi chung vào một tiệc, với nàng Ca-lê cai-di nữa. Chàng Pha-kia tuổi độ ba mươi, vốn là một người lanh lợi ; lời chàng khôn khéo làm đặng cho đơn-bà thích lòng, nhờ lời nói của chàng mà người ta đặng tạm quên cái áo Pha-kia của chàng mặc. Khi chàng tới ăn đã hết những món từ thứ lớp, dọn ra nơi bàn rồi, thì kế nồng rượu. Sắp nó-bộc rót rượu cho chàng tối trọng ly bằng ngọc-thạch. Chàng Pha-kia nồng đỡ lấm, rót ly nào chàng uống sạn liền ly nấy, và bảo rót thêm thường lắm ; chàng uống rất nhiều, mặt mày đỏ ao và bộ rất hừng chí. Vốn chàng là người không hay trọng liêm sỉ, vẫ lại chàng uống rượu nhiều, nên chàng bị sức rượu làm cho chàng mất đi phải quấy, cứ chàng rằng giữ tôi khi ấy. Chàng dám cả gan luận phàm ; chẳng những về lời nói thô lỗ của chàng mà thôi, chàng lại còn dám choán tay nơi cổ công-chúa, thình lình ôm hôn công-chúa một cái rất mạnh.

LXVII

Công-chúa Di-li-ca hết hình đến vô lễ của chàng Pha-kia, cái sự giận của nàng làm cho nàng thêm sức mạnh, mà gỡ ra được hai cái tay hỗn hào của chàng, và mắn rằng : « Đồ khốn nạn, sao mi dám vô lễ như vầy, mi chẳng biết ơn người hậu đãi mi, mi lại làm thói rừng rú như vậy mà vui lòng mi hay sao? Nếu ta không nghĩ thể diện người tình của ta là anh em bạn của mi thì sắp nó-bộc của ta nó làm cho mi bể mặt.» — Công-chúa nói rồi bèn lấy lụa bao một chuôn lại và quày quả ra đi. Hạ-thần chạy theo nàng, nài ni nỉ non nàng dừng thử về đều mới xảy đến đó, song nàng giận đứ nàng nói với hạ-thần rằng : hãy giờ chàng đã thấy rằng chàng rất lếu mà cho thằng Pha-kia đó ngồi chung một tiệc với mình ; khi nãy thấp tỉ nhang, thật là hữu lý lắm. mà bởi muốn chiều theo ý chàng nên mới ra đều nhục nhã cho thiếp ; thiếp nói cho chàng biết rằng ngày nào chàng còn để thằng khốn ấy ở trong nhà chàng thì chàng đừng có trông thiếp tới. Nàng nói rồi, nàng bỏ ra đi, hạ thần nản nỉ đến đều mà nàng không trở lại.

Nàng đi rồi, hạ-thần vào nhà, trách chàng Pha-kia rằng : « Sao em lại làm như vậy ? Sao em lại vô lễ thái quá với tỉ-phi của vua Phi-rút-cha ? Bỏ, tánh thảo bạo của em làm cho nàng giận, chắc nàng không dung thứ cho qua về việc qua ép nàng chung tiệc với em. — Tên Pha-kia đáp rằng : « Anh Hlc-sanh, anh đừng có rầu buồn làm chi vô ích, anh không có rõ tánh đờn-bà, nên anh mới tưởng rằng công-chúa giận đó là giận thiệt. Tôi nói cho anh nghe, ngoài mặt công-chúa làm bộ giận như vậy, chớ lòng trong, bị lôi hồn đó, khoái lắm đa, anh à. Xưa nay không có người đờn-bà nào bị hôn mà giận bao giờ, công-chúa giận đó là làm màu mà thôi. Công-chúa phải làm như vậy, vì trước con mắt anh thấy rõ, vì bằng mà một tôi với công-chúa nơi chỗ vắn vẻ, thì tôi chắc rằng công-chúa vui mãng lắm.

Hạ-thần nghe chàng Pha-kia nói mấy lời, hạ-thần biết rằng chàng say lắm, nên hạ-thần không trách chàng nữa, duy trông sáng ngày sau chàng tỉnh rượu, chàng sẽ biết cái lỗi của chàng Hạ-thần bèn bảo một tên nó-bộc đỡ chàng vào phòng chàng mà nghỉ, còn hạ-thần trở về phòng hạ-thần, hạ-thần duy nhớ đều đã xảy đến đó, làm cho hạ-thần ăn năn và bức rức trong lòng lắm, nên trọn đêm không hề nhắp mắt cho đặng. Sáng ngày sau, chàng Pha-kia tỉnh rượu, nói cùng hạ-thần rằng chàng lấy làm đau đớn nơi lòng, vì chàng gây việc buồn thảm cho hạ-thần, chàng xử lấy chàng là chàng như dịnh nội ngày ấy chàng bỏ biệt xứ Can-đa-ha mà đi cho khuất mắt ! Lời và cách chàng nói, nghe ra thiết yếu và thấy chàng ăn năn lắm, làm cho hạ-thần nghe mà phải cảm động. Hạ-thần liền viết thơ cho công-chúa, tỏ rằng chàng Pha-kia lấy làm áy náy và ăn năng việc quấy của chàng đã lỗi lắm, đặng xin công-chúa đừng tội.

(*Sẽ tiếp theo*).

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500EXEMPLAIRES L'administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 3200 ex
Saigon le 2/11/1923